

# I. 68-1.120.  
10 FEB. 1951

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 102346 .

DIENSTGEHEIM

WEEKOVERZICHT

No. 5/1951

Verzonden aan:

Z.E. de Minister-President.  
Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken.  
Z.E. de Minister v. Justitie.  
Z.E. de Minister v. Onderwijs, Kunsten  
en Wetenschappen, t.a.v. Mr. Schölvink.  
De Heer Hoofd G 2b v.d. Generale Staf.  
De Heer Hoofd M.I.D., Marinestaf.

Verzonden op:

8 Februari 1951

Alle Politieverbindingen.

DIENSTGEHEIM

W.O. 5/1951, blz. 1.

=====

G R O E P I .

=====

COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Haarlem	7/1	200/--	rustig enig appl.	G.Mol Waarheid-Film- tournee
Amster- dam	8/1	25/25	rustig	P.Clerkx Openb. verg. Ond: De Duit- se herbewape- ning
Jubbega- Schurega	10/1	60/300	rustig	A.Zand- stra Waarheid- Filmtournee
Gem. Heerenveen Lemmer Gem. Lemsterland	12/1	75/--	rustig	J.v.San- ten Openb. verg. Ond: De be- lasting poli- tiek v.d. re- gering Drees en de gevol- gen daarvan
Hooge- zand/Sappermeer	13/1	75/250	rustig	H.Haken Waarheid- Filmtournee
Finster- wolde	14/1	80/--	rustig enig appl.	T.Haags- ma Waarheid- Filmtournee
Gronin- gen	14/1	400/450	rustig	F.Meis Waarheid- Filmtournee <u>Haarlem</u>

DIENSTGEHEIM

W.O. 5/1951, blz. 2.

Haarlem	15/1	250/--	rustig	T.J.Segerius	Waarheid-Filmtournee
Delft	17/1	90/130	rustig	G.Maas	Openb.film-vert. t.g.v. de herdenking v.Lenin's sterfdag
Oude-Pekela	17/1	50/--	rustig	T.Haagsma	Waarheid-Filmtournee
Amsterdam	21/1	+1800/1800	zeer enth.	A.D.Schoonenberg	Openb.verg. t.g.v.de herdenking v. Lenin's sterfdag mmv. het City-theaterorkest, Lion Contran (piano) zangkoor Morgearood, Gerard v.Loo (bas) en G.v.Roo(orgel)
Winschoten	21/1	70/300	--	--	Waarheid Filmtournee

COLLECTIEF OVERZICHT.

ALGEMEEN.

In Haarlem (15/1) werd in het voorprogramma een filmpje vertoond van Walt Disney over het besmettingsgevaar van water. Overigens werden de gebruikelijke films "Kamerad Szabo", "Het Leven in de Citadel" en "De Partisanen van de Spoorwegen" vertoond en bracht men Russische voorfilms.

Slechts bij twee gelegenheden was de zaal versierd met enkele leuzen en werd met communistische leatuur gecolporteerd.

Op meerdere plaatsen werden moties aangenomen, waarin geprotesteerd werd tegen het vonnis van Piet van Starveren of tegen de herbewapening van West-Duitsland, dan wel

## D I E N S T G E H E I M

W.O. 5/1951, blz. 3.

tegen de aanstelling van generaal Eisenhower of waarin ge-eist werd, dat Nederland zich uit het Noord-Atlantisch Pact zou terugtrekken.

Over het algemeen was de belangstelling behoorlijk.

### DE BEWAPENING VAN WEST-DUITSLAND.

Uit de koortsachtige haast, waarmee de "Amerikaan-se kapitalisten" West-Duitsland willen bewapenen blijkt, dat zij het oorlogsgeweld naar West-Europa willen verplaa-sen, zo werd betoogd.

Door de bewapening van West-Duitsland wordt het fascisme in ere hersteld en wordt de wereldvrede bedreigd. Bovendien worden de besluiten van Jalta en Potsdam met voeten getreden. Wij zullen waakzaam zijn en met inspanning van alle krachten de strijd inzetten tegen de bewapening van West-Duitsland, aldus P.CLERKX.

Hiervoor zullen we moeten komen tot de oprichting van comité's, die op grote schaal op huisbezoek zullen moeten gaan en manifesten zullen moeten verspreiden. Be-sloten werd een dergelijk comité op te richten en de namen van de leden ter bescherming van hun zaak of werkkring niet bekend te maken.

Juist nu de plannen voor de herbewapening van West-Duitsland op het punt staan uitgevoerd te worden, moet de herdenking van de Februari-staking een machtige landelij-ke demonstratie worden, zo zeide A.D.SCHOONENBERG.

### CRITIEK OP HET REGERINGSBELEID.

Door J.v.SANTEN, lid der Eerste Kamer, werd betoogd, dat de geweldige belastingverhoging te wijten is aan de grote posten, die voor militaire doeleinden worden uitge-trokken. Bij de nieuwe begroting werden bovendien een aan-tal zuiver militaire uitgaven ondergebracht bij andere de-partementen. Het totaal van deze uitgaven bedraagt 40% van de belastingopbrengst.

Tengevolge van de huidige belastingpolitiek is het goederenverbruik met 10% gedaald, terwijl nog naar een grotere versobering wordt gestreefd. De belastingpolitiek van de regering Drees is funest voor ons land. Het doel van het communisme in Nederland is het land te behoeden voor de gevolgen van het beleid Drees, aldus spreker.

Door een vragensteller werd opgemerkt, dat het Ne-derlandse volk tot grote militaire uitgaven wordt gedwongen door de houding van Rusland. In antwoord hierop werd

## D I E N S T G E H E I M

W.O. 5/1951, blz. 4.

dat dit de zienswijze van Amerika is.

T.HAAGSMA zeide, dat het nog slechts enkele jaren zal duren, voordat de socialistische massa sterk genoeg is om de rotte kapitalistische regeringen te verdrijven.

### CRITIEK OP POLITIEKE TEGENSTANDERS.

De P.v.d.A. is in feite een Amerikaanse partij, en is bezig uit elkaar te vallen. Sociaal-Democraten, zo riep A.D.Schoonenberg uit, kijk diep in uw partij en gij zult ontdekken, dat gij te samen met kapitalisten of met vertegenwoordigers van het kapitaal in één partij bent ondergebracht. Uw mede-partijleden zijn uw klassevijanden. Gij moet uw partij zuiveren van reegaten en Amerikaanse agenten. Dit alléén zal een belangrijke bijdrage kunnen zijn voor de vorming van een democratische en vredelievende regering in Nederland.

### PERS.

In alle toonaarden werd er door de sprekers de nadruk opgelegd, alles te doen om "De Waarheid" te steunen.

De reactie heeft ons nog steeds de radio onthouden en zodoende is "DE Waarheid" ons enige wapen.

Enkele sprekers betoogden dat de regering pogingen doet "De Waarheid" van het toneel te laten verdwijnen, hetgeen volgens hen nimmer zou lukken.

### DE STRIJD VOOR DE VREDE.

De herdenking van de sterfdag van LENIN (21-1-'24) ontlokte een beschouwing over diens genialiteit en werd verbonden met de communistische strijd voor de vrede.

Lenin is de leraar, leider en grote vriend van de internationale arbeidersklasse. In samenwerking met de grote STALIN heeft hij het machtige bolwerk van de vrede, de Sovjet Unie, tot stand gebracht. Dank zij de S.U. bestaat er nu een grote kans, dat de vrede bewaard blijft, aldus A.D.Schoonenberg.

De Sovjet-Unie en haar bondgenoten zullen alles doen om de vrede te bewaren en indien dit noodzakelijk is, zullen de leden van de C.P.N. hen steun verlenen, zo zeide F.MEIS.

Door de Vredesoproep van Stockholm is gebleken, dat de kapitalisten beangst zijn. Zij durven eenvoudig de atoombom niet te gebruiken. Opgewekt werd tot krachtige

deelname

D I E N S T G E H E I M

W.O. 5/1951, blz. 5.

deelname aan de vredesbeweging en om eensgezind achter de leiders te blijven staan.

-----  
G R O E P II .  
-----

ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Alkmaar	20/1	30/60	rustig	B.J. Weenink Sportcau- serie
Leeuwar- den	21/1	45/275	louw	J. Wolff

De sportcausèrie van Weenink had geen politiek karakter.

Er werd een motie aangenomen tegen het gebruik van de atoombom en de herbewapening van Duitsland.

Te Leeuwarden gaf Jaap Wolff een verslag van zijn reis, welke hij als lid van de W.F.D.Y.-delegatie naar China heeft gemaakt.

Hij merkte o.m. op, dat de toestanden in China nog niet ideaal zijn. In de langst bevrijde gebieden is de grond verdeeld onder de boeren en arbeiders, terwijl men in andere gebieden begonnen is de pacht met 20% te verlagen. In de bevrijde gebieden worden "aanklagersavonden" gehouden, waaraan de gehele bevolking deelneemt.

Spreeker voorspelde, dat het Indonesische volk zich

op

DIENSTGEHEIM

W.O. 5/1951, blz. 6.

op dezelfde wijze zal vrijmaken als het Chinese volk dit heeft gedaan.

Tot slot werd de Russische film "Roem aan de Arbeid" vertoond.

In een motie werd de vrijlating van Piet van Starveren geëist.

---

-----  
G R O E P II .  
-----

DIVERSEN.

---

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers
----------	-------	-----------------------	----------	----------

---

Hengelo	20/1	65/--	--	--	Demonstratie- optocht
---------	------	-------	----	----	--------------------------

---

De demonstratie werd georganiseerd door de afdelingen van het A.N.J.V., de N.V.B. en "Verenigd Verzet 1940-1945" uit de gemeenten Enschede, Almelo en Hengelo (0).

In de optocht werden behalve de vlaggen van Nederland, Rusland en China een aantal spandoeken medege dragen met leuzen als "Vrede", "Vredes Strijd met alle Landen", "10 Mei 1940? Nooit meer", "Geen Nazi-legers meer", "Geen Duitse Herbewapening" en "Vrede en Vriendschap met alle Volkeren". Een groot aantal vlaggen en spandoeken moest op het punt van vertrek worden achtergelaten, omdat het aantal betogers te gering was.

Tijdens de demonstratie werd gecolporteerd met de Vredeskrant en "De Stem van het Verzet" en werden in grote getale pamfletten verspreid. Na het leggen van een krans op het monument van gevallen verzetsstrijders werd de

DIENSTGEHEIM

W.O. 5/1951, blz. 7.

optocht ontbonden. Aan de oorspronkelijke bedoeling om een redevoering te houden, kon geen gevolg worden gegeven, aangezien dit door de politie verboden was.

Het publiek toonde geen belangstelling.

---

=====

G R O E P II .

=====

ARBEIDERS BOND VOOR CULTUUR.

---

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Zwolle	21/1	110/300	--	G.J.J.v.d. Filmavond Brink

---

-----

Spreeker noemde als voornaamste doel van de bond het verkrijgen van zendtijd.

Vertoond werden de Russische films "Een machtig voorbeeld" en "Partisanen van de spoorwegen".

Besloten werd een tweetal moties naar de Minister-President te zenden. De eerste betrof een protest tegen de Duitse herbewapening, in de tweede werd de vrijlating van Piet van Staveren geëist.

---



D I E N S T G E H E I M

W.O. 5/1951, blz: 8.

-----  
G R O E P III .  
-----

VERENIGING "NEDERLAND-U.S.S.R."

---

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Deventer	17/1	15/70	--	W. Swart      Lezing
Utrecht	20/1	200/300	rustig	B. van      Filmavond Oo tegem

---

In de zaal te Enschede waren de Russische- en de Nederlandse vlaggen aangebracht.

Swart behandelde als onderwerp "De groei van de sportbeoefening in de Sovjet Unie sedert 1925". Hij be-  
toogde o.m. dat de beoefening van de sport in de kapitalis-  
tische landen is ontaard in geldmakerij, terwijl in de  
Sovjet Unie daarentegen de sport wordt beoefend om de  
sport.

Te Utrecht was het spreekgestoelte bedekt met de  
Sovjetvlag.

Van Oo tegem gaf een historisch overzicht van de  
Octoberrevolutie en de stichting van de Sovjetrepubliek.  
Voorts besprak hij het aandeel van de Sovjet Unie in de  
tweede wereldoorlog en wekte de aanwezigen op om actie  
te voeren tegen het vormen van een nieuw Duits leger.

Na de pauze volgde de vertoning van de Russische  
film "Partisanen van de spoorwegen".

---

DIENSTGEHEIM

W.O. 5/1951, blz. 9.

=====

G R O E P I V .

=====

A. EENHEIDSVAKCENTRALE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Wieringen	10/1	50/200	rustig	T.v.d.Laan J.Sinter- niklaas E.Hartman Openb.verg. E.V.C.-B.L.Z.
Oude Pe- kela	14/1	170/--	--	B.Begeman H.Schuur Openb.caba- retavond E.V.C.
Den Haag	16/1	150/300	--	H.N.W.Ho- vens Simonis Openb.verg. Chevofa E.V. C. voor straat- en marktkoop- lieden
Schoon- oord	20/1	90/--	--	J.Stap J.Schui- ling L.Wiegers J.Jansen Feestelijke jaarverg. E.V.C.
Steenwijk	20/1	45/--	rustig	A.Bent F.Leus- huis Openb.film- avond E.V.C.
Halfweg	24/1	--	--	P.Bakker G.Sinter- niklaas Openb.verg. E.V.C.-B.L.Z. daar behalve voorz.en spr. niemand aanw. was verg.afgelast.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 5/1951, blz. 10.

De vergaderingen te Oude Pekela en Steenwijk leverden geen bijzonderheden.

De bijeenkomst te Schoonoord was een jaarvergadering, waar resp. de secretaris, penningmeester en de propagandist hun jaarverslagen brachten. Een algemene traagheid in het propagandawerk werd onder de leden geconstateerd. Daar Jansen - buiten zijn schuld - de propaganda-arbeid niet geheel voldoende kon verrichten, werd besloten een ander hiermede te belasten.

Op de in Den Haag door de Algemene Bond van Werkers in de Chemische Voedings- en Fabrikatieve Bedrijven - Chevofa (aangesloten bij de E.V.C.) belegde vergadering, wakte de E.V.C.-voorzitter Hovens de aanwezigen op lid te worden van de bestaande bond van Markt- en Straatventers en het bestuur van deze bond te dwingen naar het inzicht der leden te handelen. Hij verzekerde zijn toehoorders, dat de E.V.C. zich achter elke actie van hen zou plaatsen.

Tevens werd het woord gevoerd door Simons (2e voorzitter van de Algemene Bond van Straat- en Marktkooplieden). Onder rumoer der aanwezigen trachtte hij het door Hovens gesprokene te weerleggen.

De vergadering te Wieringen was belegd ter bespreking van een actie om een hogere overbruggingssteun voor landarbeiders te verkrijgen. Besloten werd een petitionnement op te stellen. Een der aanwezigen, Hartman - een O.V.B.-lid - vond deze actie van de E.V.C. te slap en stelde voor te demonstreren met een groot aantal arbeiders. De E.V.C. leiding van de vergadering zei er van overtuigd te zijn dat dit een fiasco voor de E.V.C. zou worden, daar er niet genoeg belangstelling voor zulk een demonstratie onder de arbeiders zou zijn. Aan Hartman werd verweten dat het zijn bedoeling zou zijn de E.V.C. door deze actie afbreuk te doen. Dit werd door Hartman bestreden.

Uiteindelijk zegde het E.V.C.-bestuur toe een dergelijke actie in overweging te nemen, indien het petitionnement niets zou uitrichten.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 5/1951, blz. 11.

-----  
G R O E P VI .  
-----

D I V E R S E N .

---

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Rotterdam	8/1	20/--	normaal	W.SmId	Oprichting ge- meensch. actie voor de vrede

---

-----

Spreker heeft een plan uitgedacht om de massa te bewerken en in beweging te brengen tegen de dreigende oorlog. Het heterogene gezelschap bestaande uit Vlam-lezers, Vrije Socialisten, Vrijdenkers en Bellamyenen besluit aan het plan mede te werken en een krant uit te geven, genaamd "Op de Vulcaan".

De te voeren actie zal geheel los staan van vakbonden en politieke partijen.

---

RECTIFICATIE.

Op blz. 13 van W.O. 1/1951 staat vermeld AMERSFOORT, dit moet zijn ALKMAAR.